

The background of the slide is a colorful autumn-themed illustration. On the left, there is a red barn with a yellow bell hanging from its roof. A yellow school bus is driving on a winding road that curves through the landscape. The road is marked with a dashed yellow line. There are several autumn trees with orange and yellow foliage. In the bottom right corner, there are several pumpkins. The sky is light blue with a few falling leaves.

N343 rondweg Weerselo?

Stand van zaken

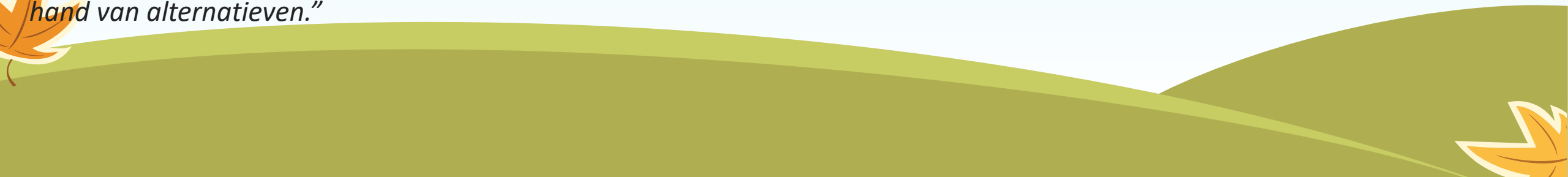

Wat was de reden/doelstelling ook al weer om iets aan de traverse te doen?

- **Verbeteren van de verkeersveiligheid** (kruising met Deurningerstr was een VOC)
- **Verbeteren van de leefbaarheid**
- **Behoud van voldoende doorstroming** (doorstroming mag niet verslechteren door de gekozen variant) zie MKBA blz 22: *"De capaciteit van de weg is wel voldoende om aan de verkeersvraag te voldoen zonder dat deze tot congestie leidt" (de intensiteit is 60% van de capaciteit) en de wachttijden zijn minder dan 15 seconden op het drukste moment van de dag, waardoor gesproken mag worden van een goede verkeersafwikkeling.*

MER(kenniscentrum infomil): *"Een milieueffectrapportage is een onderzoek naar de milieugevolgen van een voorgenomen activiteit. Dat gebeurt aan de hand van alternatieven."*

Kenmerken van de beoogde Rondweg en de Procedure

brief gemeente aan provincie 03092014:
Waar het de invloed op het Natura2000 gebied Lemselermaten betreft wordt de indruk gewekt dat de in de brief genomen maatregelen tot aankoop van agrarische gronden het gevolg zijn van de aanleg van de weg. Het betreft hier echter een maatregel die voortvloeit met de bestaande opgave in dit kader. De invloed van de rondweg op deze opgave is zeer beperkt.

	Ouderdom rondwegbesluit en gegevens
	Onvolledigheid gegevens
	MKBA n343 rondweg Weerselo/ambtelijke beïnvloeding
	Onbehoorlijk bestuur
	Nationaal Landschap NO-Twente
	Natura2000/uitwerkingsgebied
	EHS/NNN
	Wet natuurbescherming
	Wro/ Barro / "ladder"/Krw
	Duurzaam? CO2-reductie?
	Pas-wet(NL) in strijd met Habitatrictlijn(Eur)?

Ouderdom Rondwegbesluit en gegevens

- Basis v/h besluit was rapport “door of om Weerselo” uit 2004(3 varianten)
- Daarin gebruikte verkeersgegevens verkeersgegevens dateren van 1997!
- GS van Overijssel stelt rondweg Oost plan vast op 18-1-2005 nadat gemeente Dinkelland in december 2004 liet weten voorkeur te hebben voor Oost-variant (site Overijssel)
- Trace wet(10 jaar): voor snelwegen en Rijkswegen
- GS Overijssel verklaart (igv rondweg Wesepe) dat een 10 jaar geleden genomen besluit niet meer houdbaar is(nieuwe wetgeving, oude MER, nul-plus variant ontbreekt)
- De traverse is een GOW-A die niet tot hoofdwegennet behoort (wegencategorisering Overijssel) en sinds 2006 al geen VOC meer heeft. Heeft GEEN prioriteit voor het wegennet ihkv gebiedsgericht benutten(Goudappel Coffeng dd 27-4-2010)

“Aangezien dit besluit bijna 10 jaar geleden is genomen, kan echter in alle redelijkheid geconstateerd worden dat het besluit niet meer houdbaar is, onder meer omdat:”

Gewijzigde omstandigheden:

» Bij een besluit in de zin van de tracéwet zou binnen 10 jaar na vaststelling met de uitvoering van het project begonnen moeten worden. In bovenstaand geval gaat het niet om een besluit in de zin van de tracéwet. De ‘houdbaarheidstermijn’ van 10 jaar in de tracéwet geeft echter wel aan dat een tracébesluit geen onbeperkte geldigheid heeft en onderhevig is aan beleidsontwikkelingen en vernieuwende inzichten.

Onvolledigheid gegevens

A. MKBA is niet uitgevoerd voor onderzochte 2 varianten en nul-plus variant is niet onderzocht

- PS van Overijssel erkend onvolledigheid en ouderdom van gegevens (sociaalmaatschappelijk en economisch) en vraagt GS om uitvoering MKBA
- MKBA uitgevoerd uitsluitend voor rondweg-Oost variant. Besluit van 2004/2005 blijft derhalve achteraf dus onzorgvuldig

B. Over MKBA is ook nog onduidelijkheid

- In MKBA ten onrechte het negatieve effect voor landbouwers niet gemonetariseerd (rondwegnadeel is immers te kwantificeren in mol/ha en dus in geld).
- Rondwegaanleg(asfalt) zou wonen in het groen(de kern) bevorderen?
- overige

MKBA n343 rondweg Weerselo en ambtelijke beïnvloeding (Grapperhaus)

- Concept-MKBA is uitsluitend ambtelijk beoordeeld en vervolgens gewijzigd geworden tot definitief MKBA. MKBA-conclusie is vervolgens minder negatief geworden.
 - Effecten op voorzieningen/ondernemers zijn weggelaten en regionaal beschouwd terwijl WEL conclusie is getrokken voor LOKALE leefbaarheid
 - Het effect van CO2 uitstoot van de rondweg(segment 1) is kwantificeerbaar (in mol per ha en dus in geld) en beperkt direct de ontwikkelingsmogelijkheden van ondernemers/landbouw(segment 2). Op grond van onjuiste ambtelijke info aan Ecorys heeft Ecorys dit vervolgens niet betrokken in MKBA
 - En andere (ook tekstuele) wijzigingen.
 - Inmiddels hebben we 3 verslagen van ambtelijke vergaderingen ontvangen die geanonimiseerd zijn en waar personen en stukken tekst onleesbaar zijn gemaakt, die t.z.t. zeker nadere beschouwing cq toelichting van Provincie Overijssel behoeven
-
-
-
-

Onbehoorlijk bestuur?

- Wethouder Steggink geeft aan dat indien de door Gemeente Dinkelland aangegeven (3) onomkeerbare besluiten agv “rondwegbesluit” inderdaad niet onomkeerbaar zijn en/of niet qua locatie afhankelijk zijn van rondwegbesluit er sprake is van “onbehoorlijk bestuur”: Onjuist informeren tijdens inspraak statencommissievergadering (locatie bedrijventerrein, centrumplan en woningbouw)?
- Indien er (al dan niet opzettelijk) onvolledige informatie wordt verstrekt aan PS door GS (wijzigen/verwijderen en onthouden van gegevens in MKBA-rapport)?
- Indien met de kennis van nu er geen objectieve reden is (geweest) voor de rondweg-aanleg, is er dan ook sprake van onbehoorlijk bestuur van de NU zittende besturen (zowel Provinciaal en als Gemeentelijk)?

Brief gemeente aan Provincie 03092014:

Er worden resultaten van een enquête uit 2003 aangehaald. Voor zover hier nog van belang merken wij op dat deze is geïnitieerd door de dorpsraad, zeer eenvoudig van opzet was en dat ca. 80% van de respondenten voor de rondweg was.

Nationaal Landschap NO-Twente

- “Een gebied met (inter)nationaal zeldzame of unieke landschapskwaliteiten”
- Omgevingsvisie Provincie Overijssel 2017 onder 7.2.4: “Het ruimtelijk beleid is gericht op behouden, duurzaam beheren en waar mogelijk versterken van dit gebied. Voor grootschalige initiatieven die in strijd zijn met de doelstellingen van de Nationale landschappen is geen plek”
- Rekenkamer nationale landschappen Rijksbeleid: ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk mits de kernkwaliteiten van het landschap worden behouden of versterkt “**ja-mits principe**”.
- Rekenkamer nationale landschappen Rijksbeleid 2010: “grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen zijn niet toegestaan behalve wanneer zij vanwege een groot openbaar belang onvermijdelijk zijn en er geen alternatieven bestaan”

EHS/NNN

Dankzij de volgende gedragsregels kunnen we beter met elkaar opschieten:

- 10.3.1 Omgevingsvisie Provincie Overijssel 2017: *“in opdracht van het Rijk leggen wij begrenzing NNN(voorheen EHS) vast en borgen wij bescherming van wezenlijke kenmerken en waarden Conform het Natuurpact (2013) dat met het Rijk gesloten is”.*
- *“Voor initiatieven die niet passen binnen de doelstelling van NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van groot openbaar belang waar niet op een andere manier aan voldaan kan worden(het nee-tenzij-principe)”*
- Zie ook artikel 2.7 van de Provinciale Omgevingsverordening **“nee-tenzij”**

Maatregelen: realisatie Natuurnetwerk Nederland (2027)

Met het beschermen en vergroten van ecosystemen en leefgebieden van soorten wordt gestreefd naar verbetering van de ruimtelijke en milieucondities die nodig zijn voor een duurzaam behoud van de biodiversiteit. *(uit pbl tussenbalans leefomgeving 2017)*

Wet Natuurbescherming

- Art. 2.8: Passende beoordeling maken
- Er zijn alternatieven: onderzocht en niet onderzocht.
- Ingeval het plan/project negatieve gevolgen KAN hebben voor prioritair type habitat geldt naast "dwingen de reden van groot openbaar belang" dat het project wel door moet gaan vanwege "menselijke gezondheid" "openbare veiligheid" eo dat het plan voor het milieu "wezenlijk gunstige effecten" heeft.

Maatregelen: opheffen van ecologische barrières die zijn ontstaan door aanleg nationale infrastructuur (2018)

Het doel is de ruimtelijke samenhang tussen natuurgebieden te verbeteren en daarnaast lokale knelpunten in versnippering binnen de gebieden als gevolg van rijksinfrastructuur op te lossen. (Uit PBL tussenbalans leefomgeving 2017)

Wetenschapper wil de kleinschalige boer terug

Code rood voor het Twentse landschap

k) dat de uitvoering van het werk strijdig is met de structuurvisie en het ter plaatse vigerende bestemmingsplan;

De provinciale inzet is om de diversiteit aan landschappen te behouden. Om dit te bereiken stuurt de Omgevingsvisie Overijssel op drie niveaus: zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik, ontwikkelingsperspectieven en gebiedskenmerken. (natuurbeheerplan Overijssel 2018)

Wro/Bro/Barro/Ladder/KRW

- Barro titel 2.10.4 (Bescherminingsregime NNN) bestemmingsplannen mogen geen activiteiten mogelijk maken die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden danwel oppervlakte danwel samenhang van die gebieden.
- Bro art 3.1.6. lid 2 *“Indien het bestemmingsplan een ontwikkeling mogelijk maakt buiten bestaand stedelijk gebied dan moet gemotiveerd worden waarom niet binnen bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien”* (zorgvuldig ruimtelijk gebruik) : Er was 1 onderzocht alternatief binnen bestaand stedelijk gebied en nog 1 niet-onderzocht alternatief binnen bestaand stedelijk gebied.
- KRW: Omgevingsvisie 10.6.1.2. “Speciale aandacht voor gebieden met beschermde status”: Waterwingebied, natura2000-gebied en de verplichting om achteruitgang te voorkomen. Alsmede bescherming van beschikbare waterbronnen op langere termijn
- Kenniscentrum infomil(ladder): Voor ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied geldt een uitgebreide motiveringsplicht.

3. De gemeente draagt zorg voor de vereiste WRO-procedure (en structuurvisie).

Duurzaam?

- Wat is een duurzame ontwikkeling? Rijksstructuurvisie Infra en Ruimte(blz 127)
“Ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien, in gevaar te brengen”
- Def. MKBA-rap[port(blz 54) - Indien minder passanten door het dorp rijden, neemt het aantal klanten voor de lokale middenstand af. Verschillende winkels en bedrijven zullen mogelijk zoveel omzet derven dat zij hun bedrijf moeten sluiten. Dit kan een negatief effect hebben op de lokale werkgelegenheid. Het sluiten van winkels en bedrijven kan ook een negatief effect hebben op de sociale structuur van het dorp, zoals verenigingen die door de lokale ondernemers financieel worden gesteund;
- Concept MKBA-rapport(blz 20) Tegelijkertijd kan de rondweg ook het voorzieningenapparaat in Weerselo onder druk zetten,

5.2 De regeling van de PAS ziet niet op reguliere bestemmingsplannen

In formele zin is de PAS niet relevant voor de toets bij bestemmingsplannen zoals in het voorgaande beschreven. De wettelijke regels over de PAS zijn op deze plantoets niet van toepassing. Er is dus ook geen sprake van de toedeling van “ontwikkelingsruimte” in het bestemmingsplan om dat bestemmingsplan te kunnen vaststellen. (“handreiking bestemmingsplannen juni 2015”)

Pas-wet(NL) in strijd met Habitatrictlijn(Eur)?

- Raad van State(NL) heeft prejudiciële vragen gesteld aan HvJ(EUR)
- Advocaat generaal Kokott(25-7-18) heeft reeds advies gegeven aan Europese Hof inzake deze prejudiciële vragen
- Uitspraak Europese Hof van Justitie woensdag 7-11-2018 a.s.
- **Habitatrictlijn artikel 6** o.a. lid 3: Passende beoordeling moet en vervolgens:
“...*de bevoegde nationale instanties slechts toestemming voor dat plan of project nadat zij de zekerheid hebben verkregen dat het de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied niet zal aantasten en nadat zij in voorkomend geval inspraakmogelijkheden hebben geboden.* Vraag: Tast een strook asfalt de natuurlijke kenmerken van het gebied aan?

In het Natuurpact zijn de ambities met betrekking tot ontwikkeling en beheer van natuur in Nederland vastgelegd voor de periode tot en met 2027. brief 18 sept 2018
EZ aan 2^e kamer

Voor de realisatie van de ambities hanteren rijk en provincies 2027 als tijdshorizon. In deze periode willen we een forse extra stap zetten op weg naar de doelen van de Vogel- en Habitatrictlijnen en de Kaderrichtlijn Water. De periode tot en met 2027 is ook gekozen omdat

In de formulering van de ambities in deze notitie is het Bestuursakkoord Natuur¹ voor rijk en provincies het startpunt. De afgesproken resultaten uit dat akkoord staan. Het Regeerakkoord

Rondweg Weerselo terecht in prioritaire lijst Pas-wet?

- Provincie Overijssel gaf al eerder aan geen kans te zien tot realisatie van de rondweg Weerselo, maar zag, middels de intrede van de PAS-wet(1-7-2015), een mogelijkheid om de rondweg toch te realiseren.
- Het Provinciale belang blijkt volgens Provincie Overijssel louter uit het investeringsprogramma KvO en de Omgevingsvisie(Rondweg staat niet in de omgevingsvisie en rondweg staat in DBA onder overige(niet prioritaire projecten).
- Is de rondweg onnodig beperkend voor ontwikkelingsmogelijkheden van Ondernemers en landbouwers(segment 2)?

Op dit moment belemmert de regelgeving voor Natura 2000 gebieden de realisatie van de rondweg. Een oplossing daarvoor is gevonden middels de PAS-wetgeving waarmee op 7 oktober 2014 door de Eerste Kamer is ingestemd. Volgens de huidige planning is de PAS-systematiek vanaf juni 2015 operationeel en kunnen belemmeringen op grond van de Natuurbeschermingswetgeving opgeheven worden.

De ontwikkelingsruimte voor activiteiten, niet zijnde prioritaire projecten, is het restant van de totale depositieruimte na aftrek van de depositieruimte voor autonome ontwikkelingen, de depositieruimte voor activiteiten onder grenswaarden en de ontwikkelingsruimte voor prioritaire projecten. Enerzijds wordt de omvang van segment 2 binnen het totaal van ontwikkelings-ruimte bepaald door de omvang van de reservering van prioritaire projecten. Zie antwoord PAS-bureau aan Overijssel 21 januari 2016

CO2-reductie

- Onlangs is de Rijksoverheid door Haagse gerechtshof veroordeeld i.v.m. te weinig doen aan CO2-reductie
- De beoogde rondweg gaat zorgen voor meer CO2 uitstoot omdat de af te leggen weg langer is (MKBA blz 41): Welvaart gaat daardoor overigens verloren (MKBA blz 11 en 49). Daarnaast gaat dat ook nog eens gebeuren dicht bij natura2000 gebied, in uitwerkingsgebied van N2000 (NNN/voormalig EHS)! Provincie en Gemeente werken dus in ieder geval niet mee aan CO2-reductie met deze beoogde rondweg-aanleg.

Om de Parijs-doelstelling voor 2050 te halen, is veel meer nodig, dan is afgesproken in het energieakkoord. Daarom is het Rijk tijdens de Energiedialoog in gesprek gegaan met burgers, overheden, bedrijven en maatschappelijke organisaties over keuzes die nodig zijn voor de energietransitie op de langere termijn.

Met de afgesproken emissiedoelen voor luchtverontreinigende stoffen wil de Europese Unie dicht bij de langetermijndoelstelling komen van een luchtkwaliteitsniveau dat geen significante nadelige effecten heeft voor mensen natuur (EU 2016). *(PBL tussenbalans leefomgeving 2017)*

Uitspraken(specifiek) reeds gedaan door Raad van State i.h.k.v. beoogde rondweg Weerselo

RVS 201607911: *“Dat bij de aanleg van de beoogde rondweg rekening moet worden gehouden met de voorgestelde vernattingsmaatregelen, betekent evenwel niet dat de effecten van de aanleg van de beoogde rondweg op de instandhoudingsdoelstellingen reeds zijn beoordeeld en in het beheerplan zijn beschreven.”*

“Voor de aanleg van de rondweg zal een vergunning als bedoeld in artikel 19d, eerste lid, van de Nbw 1998 nodig zijn.”

“of de provinciale rondweg N343 bij Weerselo als prioritair project mocht worden opgenomen in de bijlage van de Regeling PAS waarvoor ontwikkelingsruimte is gereserveerd, overweegt de Afdeling dat dergelijke vragen bij een besluit tot vaststelling van een beheerplan geen rol spelen.”

“In dit verband heeft het college ter zitting toegelicht dat momenteel onderzoek plaatsvindt naar de effecten van de aanleg van de beoogde rondweg op de instandhoudingsdoelstellingen”

RVS 201406924: *“Indien de nieuwe rondweg niet wordt gerealiseerd zal het plangebied worden ontsloten via de Eertmansweg en de Legtenbergerstraat. Uit verrichte onderzoeken volgt dat de ontsluiting van het plangebied - met of zonder rondweg - niet zal leiden tot ernstige verkeershinder”*

“De toekomstige verkeersdruk blijft, ook zonder de realisatie van de nieuwe rondweg, ruimschoots binnen de geaccepteerde grenzen, aldus het rapport van 6 februari 2014.”

Waarom nog een (of deze specifieke) rondweg

- Als die niet duurzaam is;
 - Als die verkeerskundig niet noodzakelijk is;
 - Als die de leefbaarheid van Weerselo in gevaar kan brengen;
 - Als de vroegere VOC-locatie al met een rotonde is voorzien en dat ook kan bij de Bornsestraat;
 - Als die beperkend is voor economische ontwikkelingen i.v.m. maximale CO2-quota;
 - Als die de CO2-uitstoot (onnodig) verhoogd terwijl het Haags gerechtshof de regering beveelt meer te doen aan verlaging van de CO2-uitstoot en haar zorgplicht voor de burgers anders verzaakt! (rechtszaak Urgenda)
 - Als vastgesteld is dat het een inefficiënte infrastructurele maatregel is die mogelijk zelfs de beoogde provinciale doelen niet haalt(dus ook ineffectief!)
 - Als vast staat dat het besluit van de tracekeuze eigenlijk te oud is en onzorgvuldig genomen vanwege het niet betrekken van belangrijke besliscriteria
-
-
-
-

Waarom nog een rondweg?(vervolg)

- Gemaakte afspraken tussen Gemeente Dinkelland en Provincie Overijssel voorzien in een eventuele heroverweging.
- Ook in de toekomst wordt geen groei van verkeersintensiteiten verwacht die congestie zou kunnen veroorzaken (blz 32 MKBA) “ *Pas bij een groei van de etmaalintensiteit naar 1.025 motorvoertuigen per uur is er sprake van een situatie met wachttijden boven de 20 seconden. Een dergelijke groei wordt niet verwacht.*”
- Als de rondweg in strijd is met wettelijke regels voor zorgvuldig ruimtelijk gebruik
- Etc. etc. etc. etc.

2. Tussentijdse beëindiging van de overeenkomst is alleen mogelijk indien partijen hiertoe besluiten in het kader van een heroverweging als bedoeld in artikel 10 van de overeenkomst.

waarnaar u in uw brief ook verwijst. In die reactie hebben wij aangegeven dat er naast verkeerskundige ontwikkelingen ook andere argumenten een rol kunnen spelen bij de beoordeling van verzoeken om heroverweging van te realiseren infrastructuur. Dat is bij uw verzoek om heroverweging van ons besluit tot de aanleg van de rondweg Weerselo nadrukkelijk het geval. Het is bij dit project van belang, naast de verkeerskundige ontwikkelingen, ook de haalbaarheid zowel procedureel als financieel van het project in beeld te brengen en daarbij rekening te houden met draagvlak en medewerking van andere partners.

1. Alle kosten van de onderdelen van het werk (inclusief voorbereidingskosten en grondaankoop) van de aan te leggen parallelwegen, van de fietstunnels bij de Legtenbergerstraat en Deurningerstraat, aangegeven op de gewaarmerkte tekening, komen voor rekening van de gemeente Dinkelland. De provincie neemt voor deze extra tunnels een bijdrage van maximaal € 350.000,-- voor haar rekening. Indien er uiteindelijk 1 fietstunnel wordt gerealiseerd zal de bijdrage van de provincie lager zijn.

ging onverbloemd. Wethouder Alfons Steggink spreekt dat met klem tegen. „Dat is de mening van Muller”, zegt hij. „En die kan ik niet anders dan tegenspreken. Dat zou immers getuigen van onbehoorlijk bestuur en dat is niet het geval. En bovendien: tussen

ARTIKEL 6: GRONDTRANSACTIES

1. De grondverwerving voor de aanleg van de rondweg, inclusief de parallelwegen en de extra fietstunnels, wordt verzorgd door de provincie, waarbij de overdracht aan de gemeente plaatsvindt tegen dezelfde prijs.

bestemmingsplanprocedure geen verdere planschade kan worden geclaimd. Overige planschade is voor rekening van de gemeente met uitzondering van de eventuele planschade bij de form. L&L

Deraaf akkoord

Paraaf akkoord
de heer J.G.A. Kleissen:

ssen:
Omicron

Enquête dorpsraad (Brief gemeente aan Provincie 03092014)
De dorpsraad heeft opnieuw een enquête uitgezet onder de bevolking. Daarin wordt gevraagd een voorkeur uit te spreken voor de aanleg van de rondweg of voor de aanpassing van de traverse gesteld in de bredere context zoals hiervoor geschetst. Als gevolg daarvan wordt geen betrouwbaar beeld verkregen van de achterliggende motieven bij de uitslag. Wij kunnen daarom aan de uitslag geen enkele conclusie verbinden.

Uit rekenkamer oost nederland "scherper sturen op wegen" (blz 40): Draagvlak bij burgers is van groot belang voor het realiseren van grote provinciale wegenprojecten.

... met het Natuurnetwerk Nederland. Met de Ecologische Hoofstructuur (EHS) is het natuurbeleid op de kaart gezet. Met de benaming Natuurnetwerk Nederland gaan we de komende periode in, waarin het gaat om een robuust netwerk van natuur in heel Nederland en voor alle mensen. De inzet voor het Natuurnetwerk Nederland richt zich op meer kwaliteit, op grotere natuurgebieden en op het realiseren van natuurlijke verbindingen met omliggende gebieden.

Zo is het de beleidsambitie om voor de ondergrond te komen tot duurzaam, veilig en efficiënt gebruik waarbij beschermen en benutten in balans zijn.⁷² (uit: nationale omgevingsvisie 3.8 blz 40)

-
-
- Als ondertekenaars worden 150 personen genoemd in het buitengebied. Dit getal betreft, afhankelijk van de begrenzing, hooguit het totaal aantal inwoners in het gebied en niet, zoals de indruk zou kunnen worden gewekt, het aantal van ca. 35 adressen.

Fysieke oplossingen (uitbreiding van bestaande infrastructuur) faciliteren de mobiliteitsgroei maar leggen ook een claim op ruimte en leefomgeving, die kan conflicteren met opgaven (zoals verstedelijking of aantrekkelijke openbare ruimte) en belangen van bijvoorbeeld bewoners, boeren of natuur. Door bestaande netwerken anders te gebruiken kunnen ze beter benut worden. (uit nationale omgevingsagenda blz 53)

